

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

МИШЉЕЊЕ

**по Захтјеву Јавне установе за медицинску рехабилитацију и бањско лијечење-
Љечилиште „Реумал“ Фојница**

Сарајево
април, 2022. године

Број: 01-26-7-6-2/22
Сарајево, 04.04. 2022. године

На основу члана 25. став (1) тачка ф) Закона о конкуренцији (“Службени гласник БиХ” 48/05, 76/07 и 80/09), а по Захтјеву Јавне установе за медицинску рехабилитацију и бањско лијечење-Љечилиште „Реумал“ Фојница, Бањска бр.1, 71270 Фојница, за примљеном од стране Конкуренцијског савјета дана 18.03.2022. године, под бројем 01-26-7-6-1/22, Конкуренцијски савјет, на 102. (стотинудругој) сједници одржаној дана 04.04. 2022. године, је донио

МИШЉЕЊЕ

Конкуренцијски савјет Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Конкуренцијски савјет) је, дана 18.03.2022. године под бројем: 01-26-7-6-1/22, за примио Захтјев за издавање мишљења (у даљем тексту: Захтјев) поднесен од Јавне установе за медицинску рехабилитацију и бањско лијечење-Љечилиште „Реумал“ Фојница, Бањска бр.1, 71270 Фојница (у даљем тексту: Реумал Фојница или Подносилац захтјева), а у складу са чланом 25. тачка ф) Закона о конкуренцији (“Службени гласник БиХ”, бр. 48/05, 76/07 и 80/09 – у даљем тексту: Закон о конкуренцији), којим се тражи оцјена да ли је тржиште за пружање услуга бањско-климатског лијечења и физикалне рехабилитације у Босни и Херцеговини отворено за конкуренцију.

Подносилац захтјева је Јавна установа за медицинску рехабилитацију и бањско лијечење регистрована код Опћинског суда у Травнику под Матичним бројем: 51-05-0205-10 чији је оснивач и власник Општине Фојница. Претежна регистрована дјелатност Реумала Фојница је пружање услуга бањског лијечења и физикалне рехабилитације (86.90- Остале дјелатности здравствене заштите).

Према подацима из Захтјева Реумал Фојница не обавља неку од дјелатности наведених у члановима од 78. до 83. Закона о јавним набавкама Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ.бр.39/14) да би се могли оквалификовати као секторски уговорни орган.

Подносилац истиче, да иако као јавна установа задовољава потребе од општег интереса, Реумал Фојница има комерцијални карактер и принуђен је пословати на

тржишним принципима ради стицања профита, јер је то једини извор средстава за набавку опреме и обртних средстава за рад. За финансирање рада установе није предвиђена ни једна ставка у буџету на било којем нивоу власти, као ни у ванбуџетским фондовима.

Реумал Фојница располаже са 540 кревета и са другим понуђачима (бањским лијечилиштима/рехабилитационим центрима) учествује у поступцима јавних набавки за пружање услуга рехабилитације и бањског лијечења, као што су:

- Бањско рекреативни центар Адуатерм Олово
- Љечилиште Адуа Бристол Тузла
- Бања Терме Илиџа Сарајево
- Бања Илиџа Градчац
- Бања Врућица Теслић
- Бања Слатина Бања Лука
- Бања Гата Бихаћ
- Бања Лакташи Лакташи
- Бања Мљечаница Козарска Дубица
- ЈУ Бања Дворови Бјељина
- Рехабилитациони центра Вилина влас Вишеград

Када су у питању уговорни органи који расписују јавне набавке за пружање услуга медицинске рехабилитације и бањског лијечења, заједничко код свих уговорних органа јесте да у тендерским документацијама, односно у техничкој спецификацији траже да понуђач има следеће терапијске процедуре: електротерапија, механотерапија, кинезитерапија, хидротерапија, масаже, (што је видљиво из достављених техничких спецификација). Већина бањских љечилишта пружа такву врсту услуга (ако не и све бање) чиме равноправно и једнако сви учествују на тржишту истих или сличних услуга.

Када су у питању појединачни корисници услуга (физичка лица) који користе услуге бањских љечилишта на властити захтјев, већина љечилишта су специјализирана за следећа обољења: реуматоидна обољења, кардиоваскуларна обољења, неуролошка обољења, постоперативна рехабилитација и сл.

Подносилац даље истиче да у сегменту пословања љечилишта на тржишту у Босни и Херцеговини, као релевантни привредни субјекти дјелује најмање 16 привредних субјеката, те да је релевантно тржиште цјелокупно тржиште Босне и Херцеговине. Већина ових љечилишта је у приватном власништву.

Поред ових, такође постоје и десетине мањих клиника и wellness центара који се баве физикалним процедурама и рехабилитацијом, који су такође у приватном власништву.

Подносилац је Конкурентијском савјету уз Захтјев доставио и обавијести појединих уговорних органа о набави услуга, основне елементе уговора из

тендерске документације, техничку спецификацију из тендерске документације и услове за учешће из тендерске документације.

Конкуренијски савјет надлежан је да, у складу са чланом 25. став (1) под ф) даје мишљења и препоруке о било којем аспекту конкуренције, по службеној дужности или на захтјев државног органа, привредног субјекта или друштва.

Анализирајући предметни Захтјев, као и релевантне материјалне прописе Конкуренијски савјет истиче да је Законом о конкуренцији и Одлуком о утврђивању релевантног тржишта („Службени гласник БиХ“, бр. 18/06 и 34/10) дефинисана категорија релевантног тржишта, као и критеријуми за утврђивање релевантног тржишта производа и релевантног географског тржишта.

Релевантно тржиште у смислу Закона одређује се као тржиште одређених производа и/или услуга које су предмет обављања дјелатности привредних субјеката на одређеном географском подручју.

Релевантно тржиште производа и/или услуга обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјењивим, под прихватљивим условима, имајући у виду нарочито њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијену.

Релевантно географско тржиште обухвата цјелокупну или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекти дјелују у продаји и/или куповини релевантног производа и/или услуге под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова конкуренције на сусједним географским тржиштима.

За утврђивање релевантног тржишта у обзир се узимају нарочито сљедећи критеријуми:

- a) замјењивост потражње за одређеним производом
- b) замјењивост понуде за одређеним производом
- c) постојање потенцијалне тржишне конкуренције
- d) препреке приступа релевантном тржишту

С обзиром на податке и документацију достављену уз Захтјев, видљиво је да Реумал Фојница активно учествује на релевантном тржишту пружање услуга рехабилитације и бањског лијечења заједно са свим другим учесницима на релевантном тржишту из читаве Босне и Херцеговине. У складу са достављеном документацијом јасно је да се као уговорни органи појављују различите институције свих органа и нивоа власти у Босни и Херцеговини, (Министарство одбране Босне и Херцеговине, Министарство за борачка питања Тузланског кантона, Електропривреда дд Сарајево, Министарство за питања бранитеља Херцеговачко-неретванског кантона и сл.) те се као понуђачи за тражене услуге рехабилитације и бањског лијечења пријављују привредни субјекти, односно љечилишта из свих дијелова Босне и Херцеговине као међусобни конкуренти, на

основу чега се може закључити да пружање наведених услуга географски није ограничено на ужа подручја Општине или Града на којем су смјештена љечилишта, него се релевантним географским тржиштем сматра цјелокупна територија Босне и Херцеговине.

Конкурентијски савјет сматра да на релевантном тржишту пружања услуга рехабилитације и бањског лијечења у Босни и Херцеговини постоји значајна конкуренција, односно значајан број тржишних конкурената, те да такође не постоје законске или неке друге баријере или препреке за приступ наведеном релевантом тржишту.

Такође, Конкурентијски савјет истиче да власничка, односно организациона структура Реумала Фојница као Јавне установе која је у власништву Општине, не утиче на карактер тржишта у смислу његове отворености и важења фер тржишних услова и реалних економских правила пословања, све док су иста на снази.

С обзиром на све наведено Конкурентијски савјет сматра да је релевантно тржиште пружања услуга рехабилитације и бањског лијечења у Босни и Херцеговини отворено за конкуренцију.

Ово мишљење је дато искључиво на основу података наведених у Захтјеву, те уколико дати подаци одступају од стварног чињеничног стања ово мишљење се не може примијенити.

Предсједник

Др сци. Амир Каралић

Достављено:

**- Јавна установа за медицинску рехабилитацију и бањско лијечење-
Љечилиште „Реумал“ Фојница, Бањска бр.1, 71270 Фојница**

- у спис